

“Çınarların gölgesinde ,birlik ,beraberlik ve huzur içinde yaşanan mutlu bir dünya şehri Bursa”

Bursa Hanlar Bölgesi Çarşıbaşı Kentsel Tasarım Proje Yarışması

Tarih boyunca pek çok uygarlık bu topraklarda hüküm sürmüştür. Böyle bir coğrafyanın kilit noktaları arasında yükselen ve Osmanlı imparatorluğuna uzun bir süre başkentlik görevinde bulunan Bursa hem tarihi hem kültürel hem de doğal bir değere sahiptir.

Ne dün ne bugün ne de yarın hiçbir zaman değerini kaybetmeyecek, kültürel miras korunurken aynı zamanda canlılığını sürdürecektir ve kendini yenileyerek yerini daha da sağlamlaştıracaktır. Bununla birlikte tarihi merkezlerdeki kamusal dış mekanlar tehdit altındadır. Artan ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler bunun akabinde kültürel ve ekonomik düzenin toplumsal yapı ve mekan üzerindeki hakimiyetini köreltirirken bu alanlarda ayrışma ,terk edilme, tanımsızlık gibi bir dizi sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bu da bizi Bursa için çok kıymetli alanların yenilenmesini kaçınılmaz kılmaktadır.

Bu kaçınılmaz sorunun bir sonucu olarak Bursa hanlar bölgesi için açılan yarışmada yaptığımız projede mevcut durumu ergonomik ve ekonomik şekilde planlamak ve buna ek olarak alanla uyumlu kentsel ve ekolojik bağlamla ilişkili alana özgü sokak seviyesinde 7/24 canlılığı sağlayan, her yaş grubu için cazibe merkezi haline gelen net ve sürdürülebilir yeni öneriler sunmaktadır.

Bu yenilenme sürecinde mevcut durumda kentin yaya, araç, ticari ve sosyal faaliyetlerin en yüksek seviyede olduğu 1.yoğun nokta yani İstanbul çevre yolu ve Balıkesir çevre yolunun kesişim noktası olan Bursa kent meydanı ve ona ana yol araç aksıyla bağlanan, aynı eylemlerde benzer bir durum çizen Bursa'nın 2. Yoğun noktası ve Bursalıların diğer gözde mekanı Bursa hanlar bölgesidir.

Bu alana araç ulaşımının daha rahat hale gelmesi için Cemal Nadir Caddesi'ndeki mevcut trafik akışı doğrultusunda yani kuzeyden güneye doğru tek yönlü araç akışı aynı şekilde devam edip buna ek olarak yolun doğu yönünde genişletme önerimiz bulunmaktadır. Buraya gelen ziyaretçiler için ise araçlarını güvenilir bir şekilde bırakacakları kapalı otopark önerimiz vardır. Yine Cemal Nadir Caddesi üzerinde hali hazırda bulunan T1 tramvay ve Cumhuriyet Caddesi'ndeki T3 tramvay hattı bu alana ulaşımı kolay bir hale getirmektedir. Alanda bulunan durak sayısı artırıldı ve tasarlanan projenin kimliğine uygun yeni duraklar tasarlandı. Bağlam noktası ana aksının önüne konumlandırıldı.

Bölgenin Bursa Ulu Cami ,Osman Gazi Türbesi ,Orhan Gazi Türbesi ile yürüyüş mesafesindeki yakınlığı alanın değerini tekrar vurgulamaktadır.

Proje alanının bağlam noktası olarak alanın yer aldığı bölgenin kent bütünü ile tarihi merkez-çarşı bölge alanı ile kurduğu morfolojik ilişki göz önüne alınarak alandaki hanlar ile öneri olan ek yapıların arasında konumlandırıldı ve buraya meydan görevi verildi.

Meydan ile proje alanındaki bütüncül etkileşim; Bursa'nın kendine has dokusuna eklenen planın tasarlanmasından ,yapı kabuğunun şekillenmesine kadar her ölçekte birincil tasarım gayesi olarak ele alındı.

Cemal Nadir Caddesi'nden bağlama gelen ziyaretçilerin rahatlıkla bir sirkülasyon içinde olması için caddeden yeşille bütünleşen bir yaya aksı sağlandı.

Mekânsal kurgu ,mevcut sokak örüntüsü ile en uyumlu ve azami farklılıklar sağlanarak oluşturuldu. Cemal Nadir Caddesi üzerinde öneri olarak alanla tamamen etkileşimi engelleyen yapı grupları yıkıldı ve onların yerine etkileşimi en üst düzeye çıkarmak için yeni yapı önerileri sunuldu. Öneri yapılar 3 kategoriden ve her yaş grubunun her dönem rahatlıkla kullanarak ve birbirleriyle etkileşimleri optimum düzeyde tutulması hedefleyerek tasarlandı. Yapıların işlevsel dağılımına dair ortaya konulan ilkesel kararlar doğrultusunda üçüncü boyutta tek kattan oluşan ve tamamen arkasındaki tarihi zenginliği ortaya çıkaran basit düzey ve yatay araçlarla sağlanan sirkülasyon ağına sahip, geçirgen ve boşluklu yapı dili içeriği asla ait öğeleri dışa vurmaya hedefleyen mimari tutumu ortaya koymaktır.

Birinci grup öneri yapılar atölye ve sergi salonun kapsamaktadır. Açık alanlarla aktif etkileşim kuracak şekilde yaygın bir planlama stratejisi doğrultusunda incelendi. Atölye ve sergi salonunun arasından kökeni eski pers bahçelerinden gelen ve yapının suya yansımaya insan bakışına yeni bir boyut kazandıran yansıma havuzları yapıların ortak alanı olarak konumlandırıldı. İkinci grup ziyaretçilerin dinlenmesi için önerilen kafeterya yapılarıdır. Kentsel aktiviteyi zenginleştirecek geleneksel eylemlerimize paralellik göstererek ve fiziki olarak çevresindeki hanlarla iç sokak oluşturmak hedeflendi. Üçüncü grup ise odak alanının tamamen açık mekanlar dizisinin dinamikleri , arazi yapısının sentezlenerek var olan eğimi kullanma dürtüsü ile alanın belirgin bir biçimde gözlem yapılmasını sağlayan seyir teraslarıdır. Teraslara ulaşımı sağlayan tamamlayıcı yapı ise hem üst geçit hem de bağlayıcı yapı özelliği taşıyan köprü önerimizdir.

Yapı kümelerinin iç boşluğu, aralarındaki yaya aksları hariçinde bulunan, zaman değişkenliği ile mekanın esnek kurgusu üzerinden 0-5-20 yıl süreçleri içerisinde değişim ve gelişim gösterecek ekolojik süreç öngörüsü yapıldı. Bu plan dahilinde ekolojik bir iz olarak başlayan bu alan serüveni flora sonucunda mekânsal metamorfoza uğrayacak ve dönüşecektir. Esas olarak Çınarlar bölgesi olarak da adlandırılan alanda mevcut ağaçların hepsi birinci olarak dönüşüme katkı sağlayacak ve hepsi korunacaktır. Serüvendeki bağlam noktasında ise meyvelerin şahı yani şeftali ağaçları ile bu proje için çalışılan coğrafyanın florasındaki en önemli unsurlardan biriyle üretiminde toplumsal varoluş için önemi vurgulandık.

Her yaş grubuna hitap eden yeşil alanında yeşillik ile bütünleşmiş çocuk oyun alanı, bunu tamamlayıcı özellikteki her kişinin doğayla hoş zamanlar geçirebileceği oturma birimleri ve insanların kendilerini ,becerilerini göstermek istediklerinde onlara kucak açan performans sahnesiyle huzur dolu zamanlar geçirmek için alan oluşturuldu.

Bu kurgu alan; Bursa'da bizi içine çekecek hoşça vakit geçirmemizi sağlayacak ,kendimizi ve arkadaşlarımızı gördüğümüz bir gelecek resmidir.